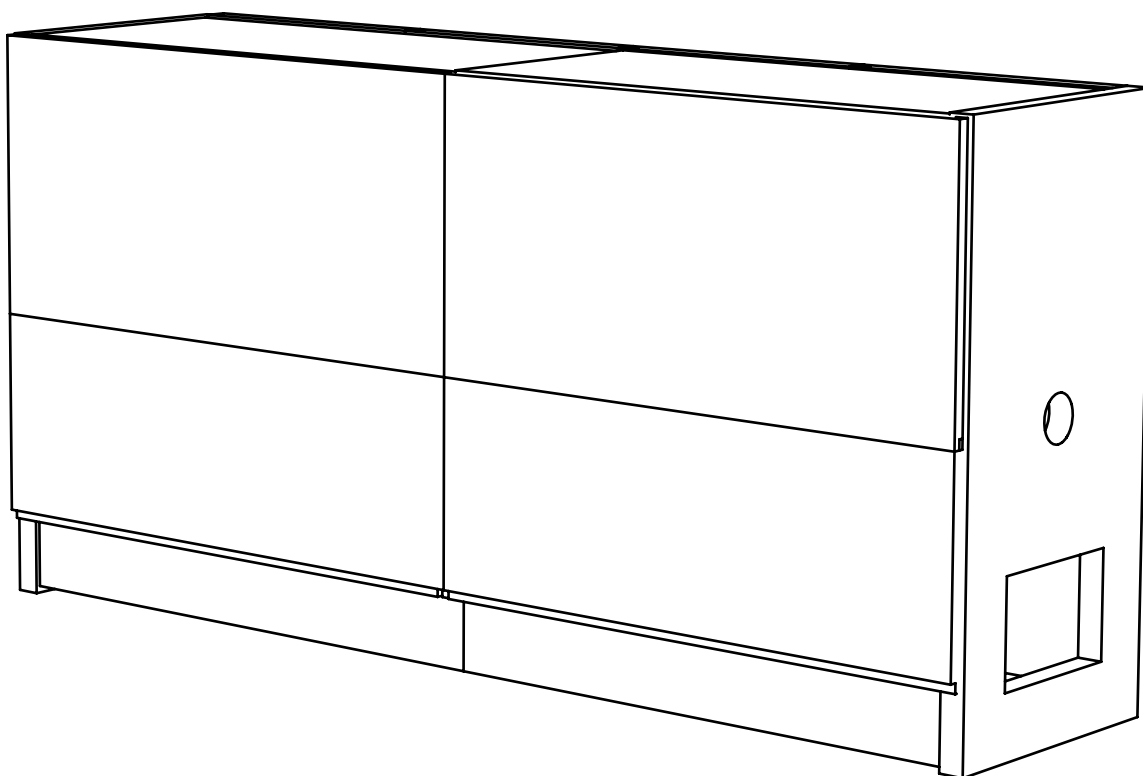

BRUKSANVISNING

Art.nr. 0458-395-0048

SAUNO VIRKESTORK

TORKSKÅP OCH
TORKAGGREGAT VT3 / VT5

TACK FÖR ATT DU VALDE EN LOGOSOL-MASKIN!

Vi är glada att du visar oss förtroende genom att köpa denna virkestork och vi kommer att göra vårt yttersta för att uppfylla dina förväntningar.

LOGOSOL har tillverkat sågverk sedan 1989 och sedan dess levererat ca 50.000 maskiner till nöjda kunder runt om i världen.

Vi är måna om såväl din säkerhet som att du når ett så bra resultat med utrustningen som möjligt. Vi rekommenderar därför att du tar dig tid att läsa denna bruksanvisning i lugn och ro innan du börjar använda virkestorken. Tänk på att själva maskinen bara är en del av värdet på produkten. Ett stort värde ligger även i de kunskaper vi delar med oss av i bruksanvisningen. Det vore synd om detta inte togs tillvara.

Vi önskar dig mycket nöje med din nya utrustning.

Bengt-Olov Byström

Bengt-Olov Byström
Grundare och styrelseordförande,
Logosol i Härnösand

Läs igenom bruksanvisningen noggrant och förstå innehållet innan du använder utrustningen.

Denna bruksanvisning innehåller viktiga säkerhetsinstruktioner.

WARNING! Felaktigt användande kan leda till allvarliga personskador eller dödsfall för operatören eller andra.

LOGOSOL bedriver ett fortlöpande utvecklingsarbete.
Vi måste därför förbehålla oss rätten att ändra konstruktionen och utformningen av våra produkter.
Dokument: LOGOSOL Sauno Virkestork Bruksanvisning
Manual, artikelnr: 0458-395-0048
Text: Martin Söderberg
Illustration: Martin Söderberg
Senast reviderad: Juni 2018
© 2018 LOGOSOL, Härnösand Sweden

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Säkerhetsinstruktioner	4
Ingående delar: Torkaggregat	6
Ingående delar: Torkskåp	8
Nödvändiga verktyg	10
Montering: torkskåp	11
Sauno trokprogram	19
Elschema	20
CE-försäkran	21

SÄKERHETSINSTRUKTIONER

För din egen säkerhet, läs instruktionsboken noggrant och starta ej torkaggregatet förrän du förstått allt. Låt inte personer som ej läst instruktionsboken använda virkestorken.

Virkestorken kan orsaka personskada och brand vid felaktigt handhavande.

Anslut inte strömmen förrän du har installerat torkaggregatet enligt denna instruktion.

SYMBOLFÖRKLARINGAR

Denna symbol betyder "WARNING!". Var extra uppmärksam där denna symbol förekommer i manualens text.

Efter denna symbol följer en uppmaning. Var extra uppmärksam där denna symbol förekommer i manualens text.

ALLMÄNT

Torkaggregatet får enbart användas i syfte att torka trä i en för ändamålet avsedd kammare.

Med **"bryt strömmen"** menas i denna skrift: Kabeln som förser torkaggregatet med ström ska kopplas ur elnätet och placeras så att ingen obehörig kan ansluta den. Vänta tills torkaggregatet har kallnat helt.

Bryt strömmen:

- innan den del av torkaggregatet som är på insidan av torkkammaren vidrörs.
- innan du öppnar någon inspektionslucka på torkaggregatet.
- innan rengöring eller annan service
- innan torkaggregatet flyttas.

Risk för brännskada.

Torkaggregatet har heta värmeelement. Det får inte startas förrän det är korrekt monterat i en torkkammare som stängts. Stick aldrig in händer i torkaggregatet om inte strömmen är bruten.

UPPSTÄLLNING

Risk för personskada.

Risk för att virkestapeln tippar mot någon.

Risk för brand i samband med att torken eller virkestapeln tippar.

Följ nedanstående uppmaningar:

- Ställ torkskåpet på plant och stabilt underlag som tål lasten från virket.
- Virket skall staplas på ett sådant sätt att stapeln blir stabil. Tänk på att vissa rörelser uppstår i virkestapeln när den torkar.
- Virkestorken skall placeras på säkert avstånd från byggnader och andra föremål som kan skadas om brand skulle uppstå. Säkerhetsavstånd från torkkammaren och torkaggregatet till brännbart material: minst 5 m. Vi rekommenderar att du kontaktar din lokala brandskyddsmyndighet för rådgivning om du är osäker.
- För största brand- och elsäkerhet skall jordfelsbrytare användas.
- Se till att luften i torkkammaren kan cirkulera och att virket inte är närmare torkaggregatet än 5 cm.
- Ställ maskinen så att inte knappen för start/stopp blockeras.
- Trampa inte på elkabeln till torkaggregatet. Kabeln skall skyddas mot oavsiktlig åverkan.

INNAN ANSLUTNING TILL ELNÄTET

- Kontrollera att fläkthjulet kan snurra fritt, samt att inga lösa föremål finns i torkaggregatet.
- Kontrollera att alla inspektionsluckor är korrekt monterade.
- Kontrollera att anslutningskabeln är i gott skick.
- Kontrollera alla synliga fästelement. De kan måsta dras åt efter transport.
- Kontrollera att torkaggregatets märkning stämmer med din elektriska anslutning.
- Kontrollera termostatens funktion.

ELSYSTEMET

Risk för elektrisk chock.

Elsystemet får endast öppnas av behörig elektriker. Bryt alltid strömmen innan elsystemet öppnas eller service utförs.

Risk för att kondensvatten ansamlas i torkaggregatets kopplingsbox vid stora temperaturskillnader och extremt väder.

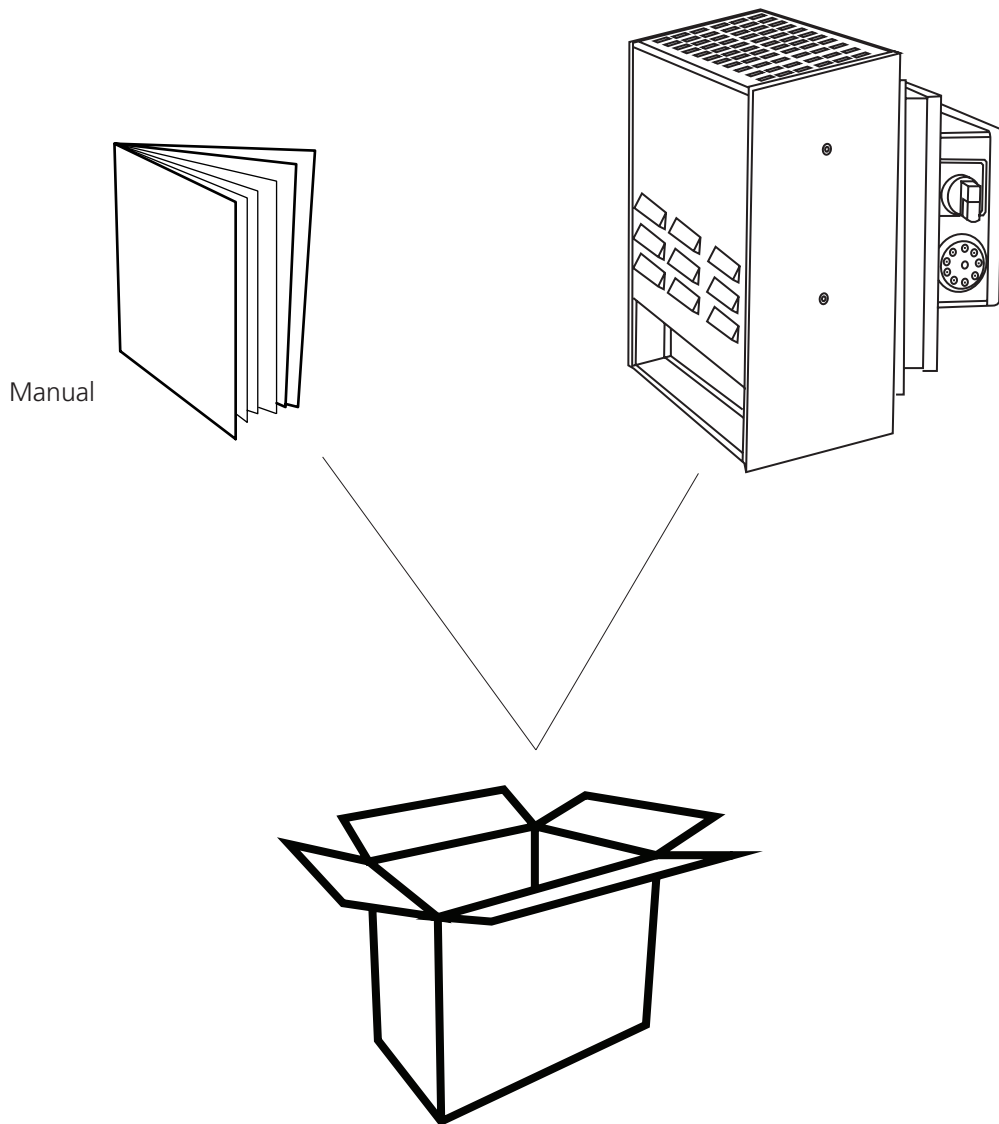
Bryt strömmen och låt behörig elektriker kontrollera att det är torrt i kopplingsboxen.

UNDERHÅLL

Efter var femte torkcykel eller efter behov:

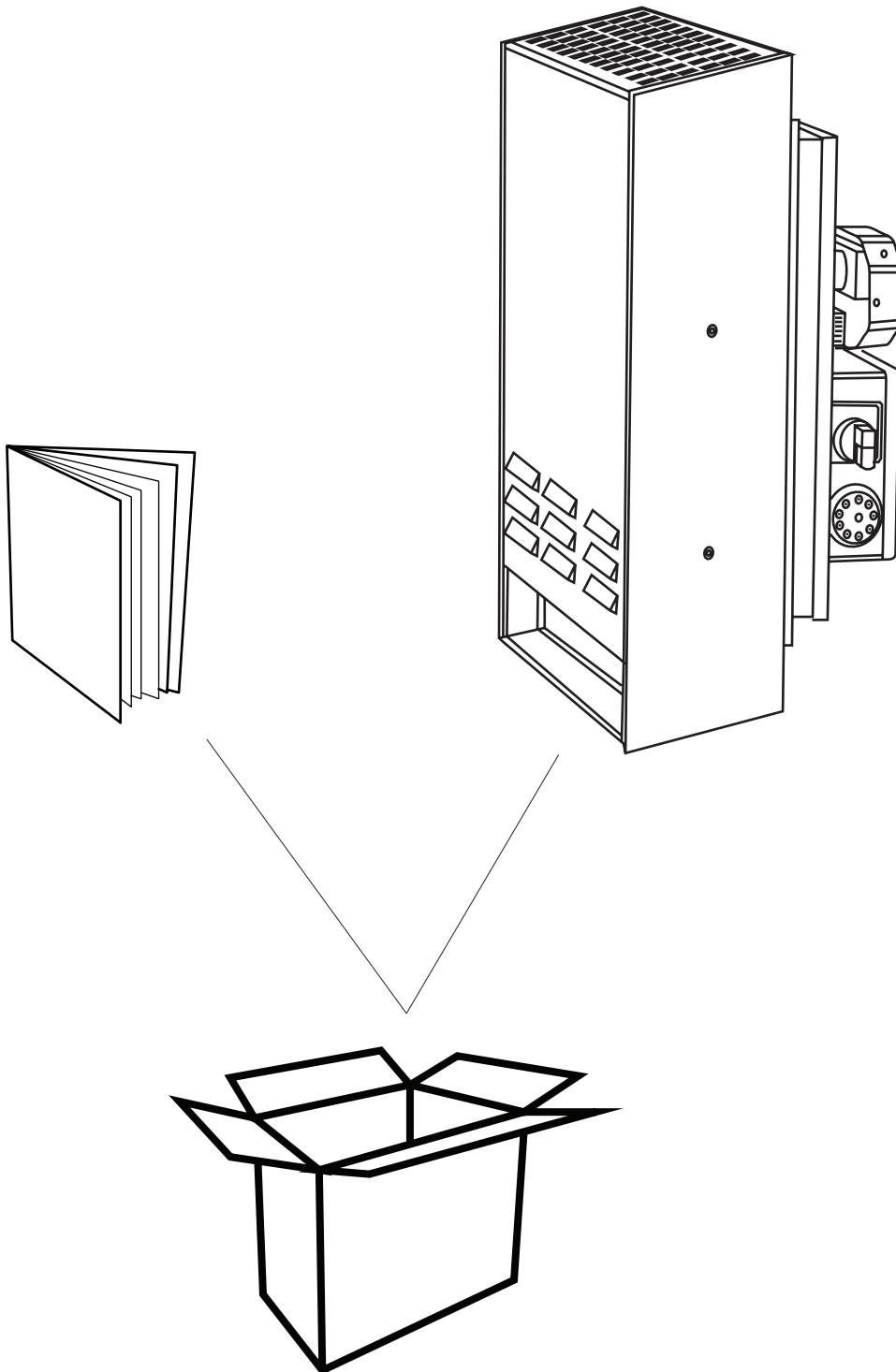
- Bryt strömmen.
- Avlägsna torkaggregatet från torkkammaren.
- Öppna skyddskåporna och rengör element, elmotorns kylfläkt och fläkthjul med en mjuk borste, tvål och vatten. Försäkra dig om att allt vatten torkat innan du monterar tillbaka skyddskåporna och ansluter torkaggregatets anslutningskabel igen.
- Använd endast för ändamålet avsedda originaldelar tillhandahållna av Logosol. **Efter service måste torkaggregatet återställas till originalskick.** Alla inspektionsluckor och skydd måste vara korrekt monterade innan torkaggregatet tas i bruk. Maskinen får inte modifieras eller byggas om.
- Maskinens varningsmärken är till för din egen och andras säkerhet. Skadade eller oläsbara etiketter skall bytas ut.

INGÅENDE DELAR: TORKAGGREGAT VT 3

INGÅENDE DELAR: TORKAGGREGAT VT 5

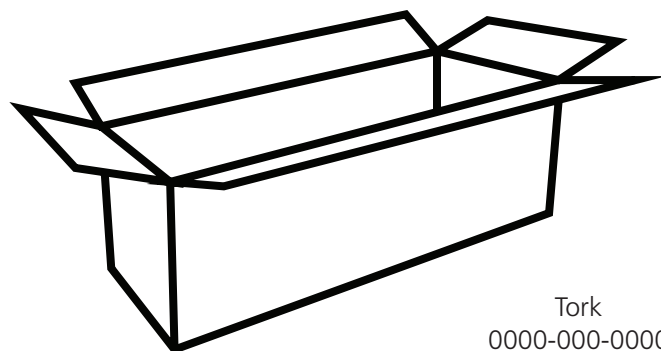
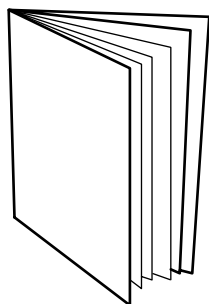
Manual

INGÅENDE DELAR: TORKSKÅP

Produkten levereras uppdelad i dessa ingående delar.
Kontrollera att alla dessa finns med vid leveranstillfället.

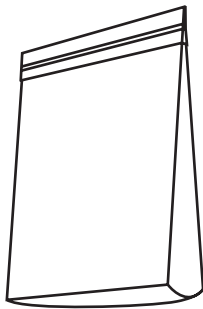
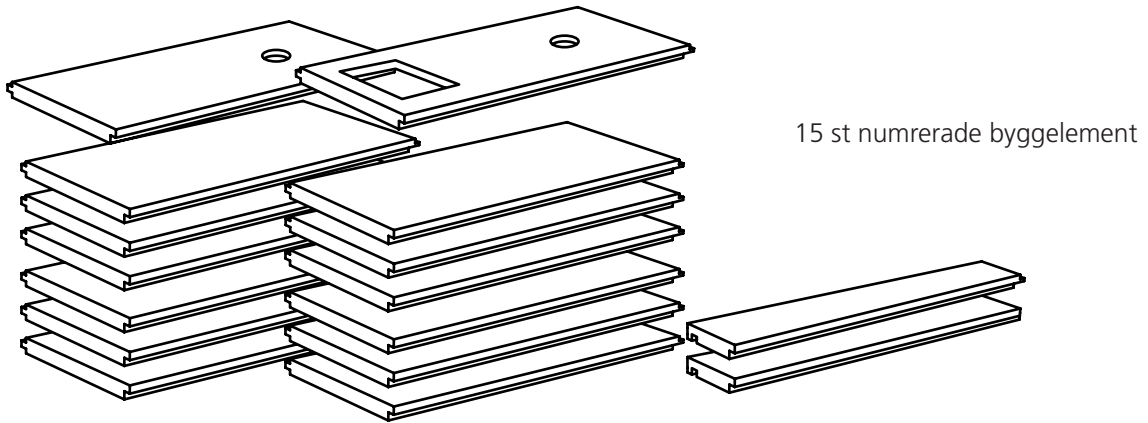
Manual

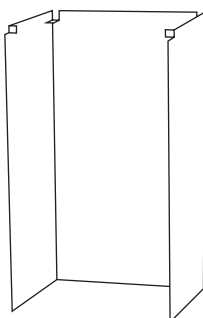
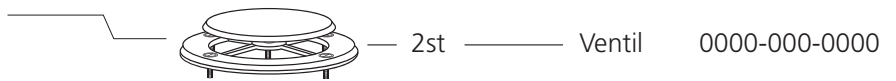
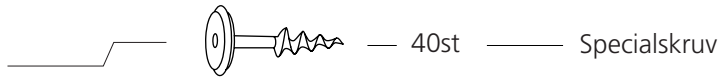
Tork
0000-000-0000

INGÅENDE DELAR: TORKSKÅP

Skruvpåse
4520-001-2070

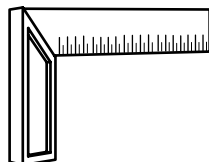

Huv

NÖDVÄNDIGA VERKTYG

1000 ml Polyuretanlim

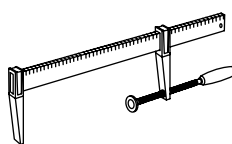
Vinkelhake

Fyrkantsnyckel 6 mm

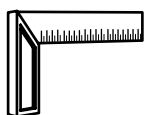

∅ 8 mm Borr

Limknekt

SYMBOLER MONTERING

Gör rätvinkligt

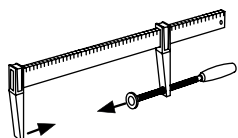
Skruva

Limma

Borra

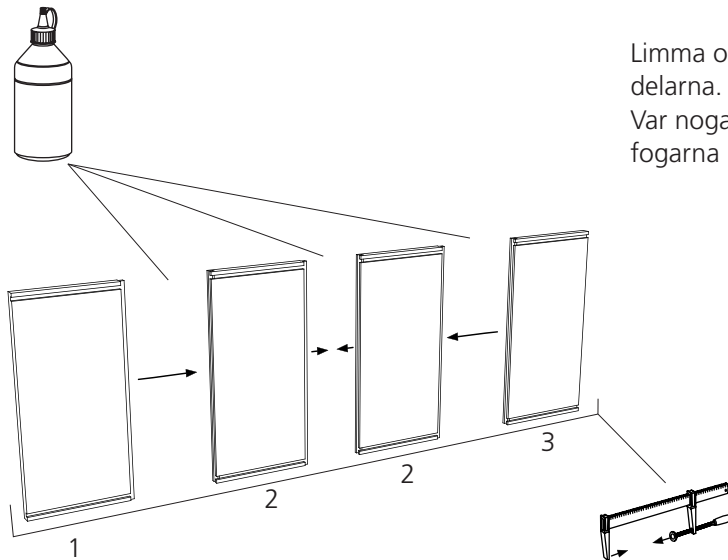

Anlägg limtryck

MONTERING: TORKSKÅP

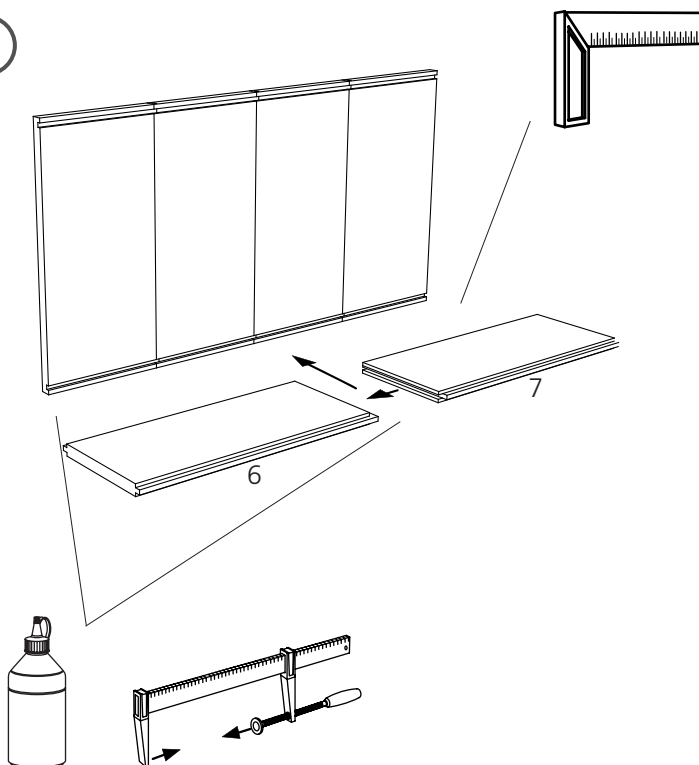
Torken levereras uppdelad i numrerade byggelement. Dessa skall monteras och limmas enligt denna monteringsanvisning. En rekommendation är att först provmontera skivorna utan lim för att prova de olika momenten. Skivorna måste hållas under tryck vid montering. Det kan underlätta om man har en plan maskerad yta att utföra montaget på. Det är viktigt att vara noga vid limningen eftersom målet är att få torken vattentät.

1

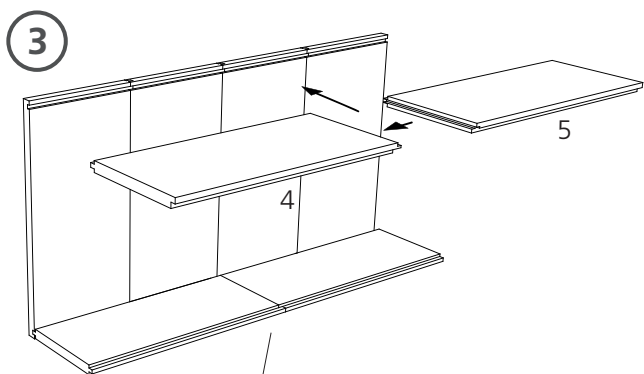

Limma och montera ihop de i illustrationen angivna delarna. De här delarna bildar baksidan på torken. Var noga så att ytan blir rak efter limningen. Limfogarna behöver hållas under tryck.

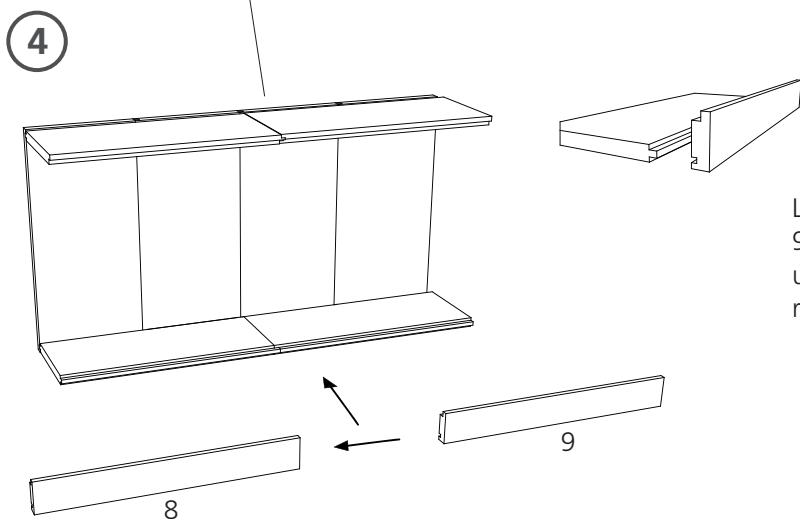
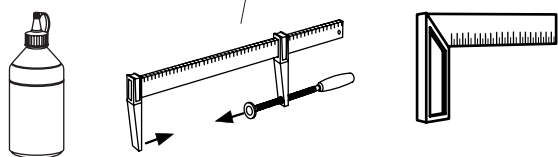
2

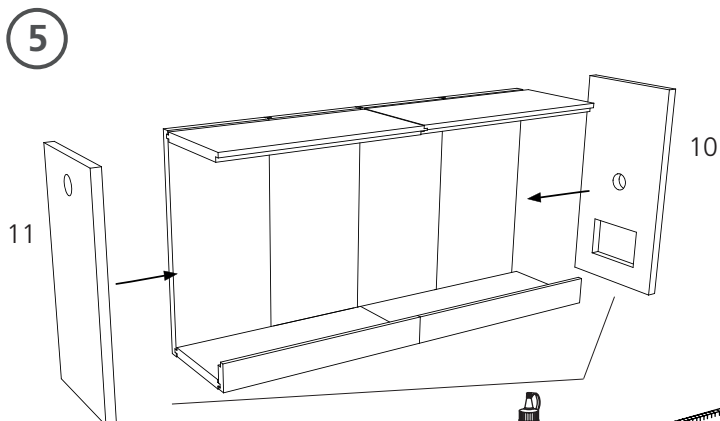
Limma och montera ihop golvplattorna 6 och 7 enligt illustrationen. Limfogarna behöver hållas under tryck. Kontrollera så att golvet blir vinkelrätt mot baksidan.

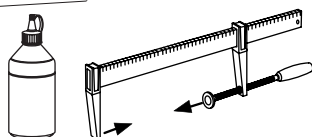
Limma och montera ihop takplattorna 4 och 5 enligt illustrationen. Limfogarna behöver hållas under tryck. Kontrollera så att taket blir vinkelrätt mot baksidan.

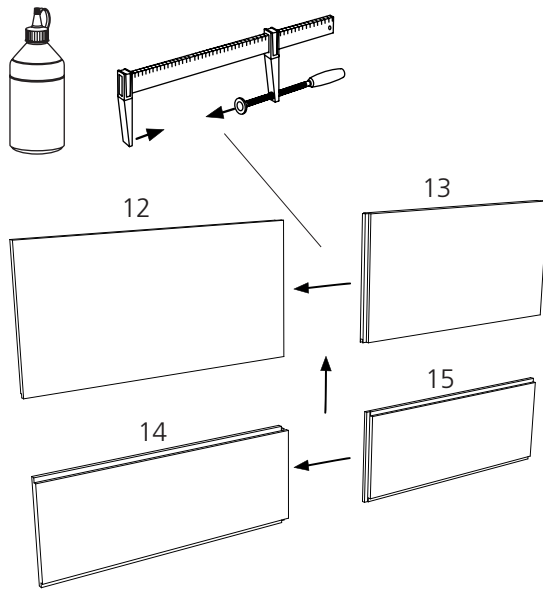
Limma och montera ihop de främre listerna 8 och 9 enligt illustrationen. Limfogarna behöver hållas under tryck. Kontrollera så att listerna blir vinkelräta mot skåpets golv.

Limma och montera ihop gavlarna 10 och 11 enligt illustrationen. Limfogarna behöver hållas under tryck.

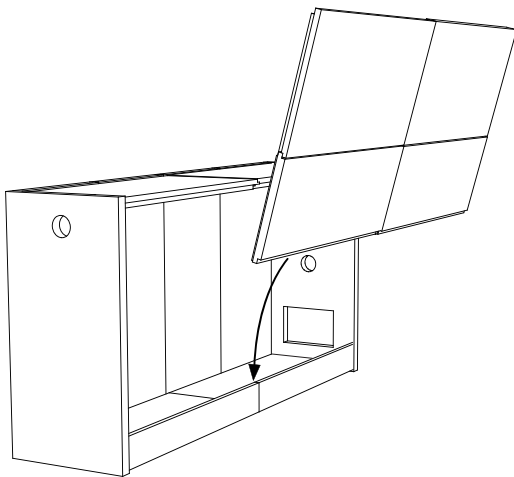

6

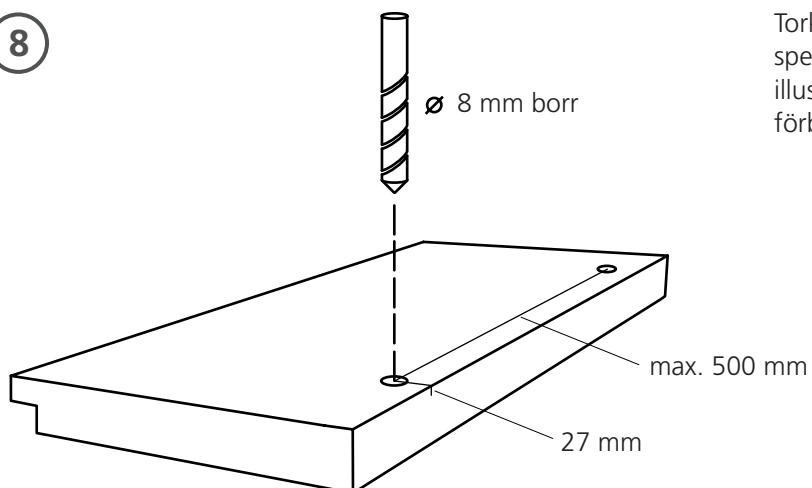
Limma och montera ihop delarna till torkens "dörr" 12-15 enligt illustrationen. Limfogarna behöver hållas under tryck. Var noga så att ytan blir rak efter limningen

7

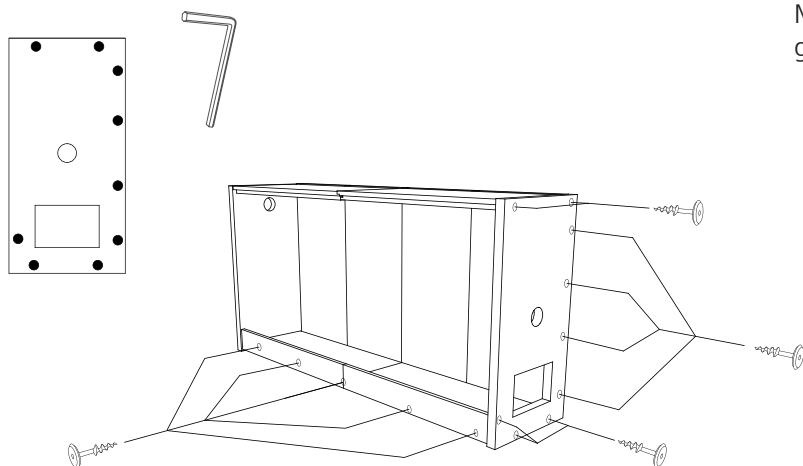
Torkens dörr monteras sedan enligt illustration.

8

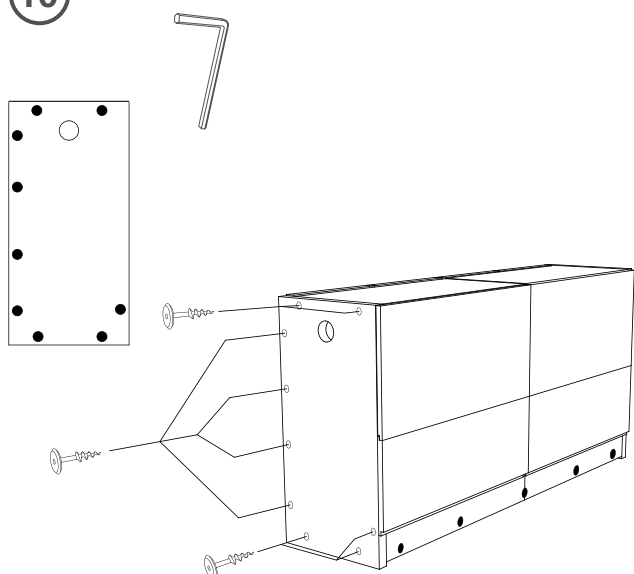
Torken skall skruvas ihop med de medföljande specialskruvarna. Dessa ska monteras enligt illustrationen: Märk ut skruvarnas läge och förborra med en 8 mm borrh.

9

Markera ut och montera specialskruvarna på gaveln och de främre listerna.

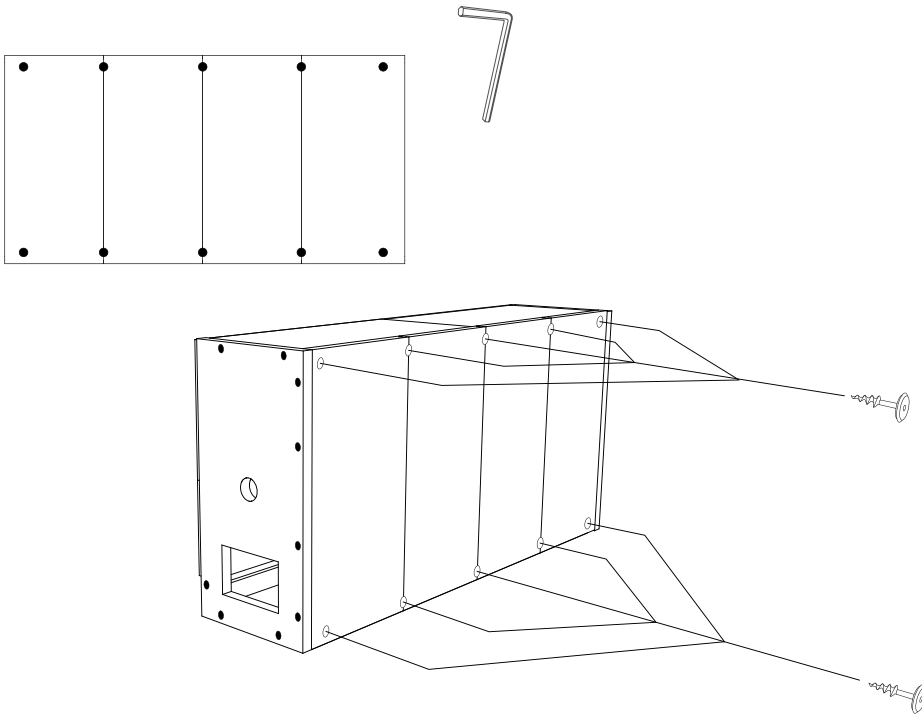
10

Markera ut och montera specialskruvarna på andra gaveln.

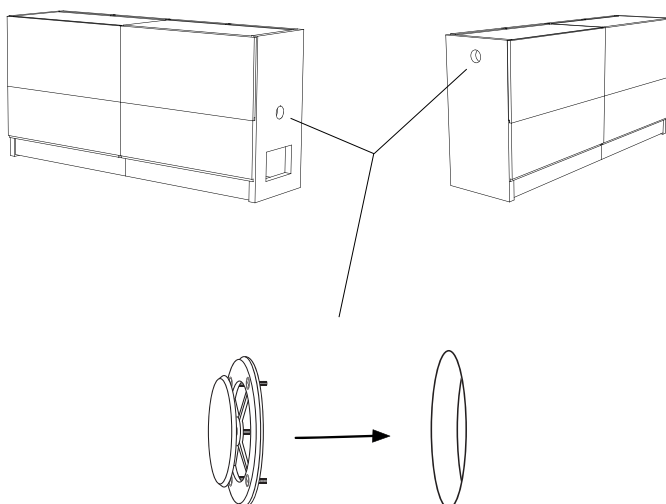
11

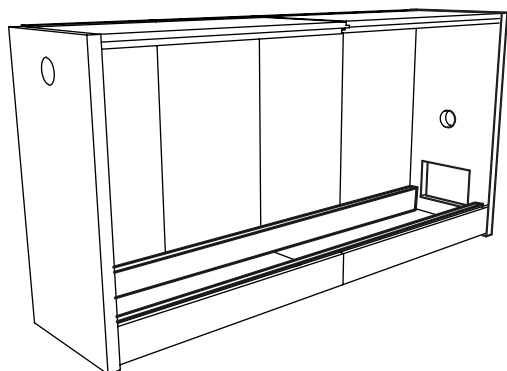
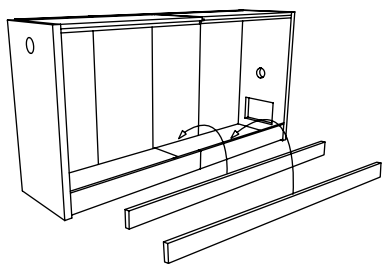
Markera ut och montera specialskruvarna på torkens baksida.

12

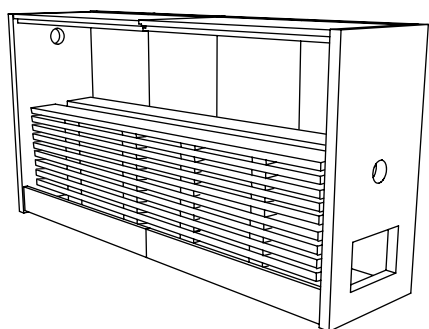
Montera ventilerna i de förgjorda hålen.

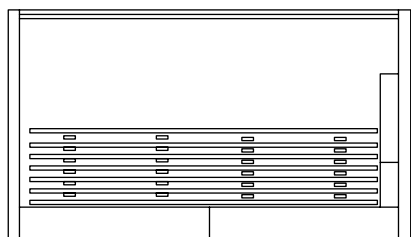
UPPLAG

Torkens upplag görs med fördel av två stycken regler som är två tum fem. Dessa kapas till torkens innermått och placeras enligt illustrationen.

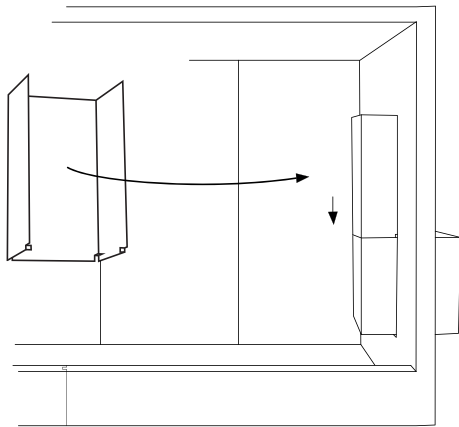

VIRKETS PLACERING

Virket läggs på upplag så att aggregatet kan blåsa den cirkulerande luften under virket. Lägg virket ströat på upplagen. Strön skall vara minst 5 mm tjocka och placeras ovanför varandra.

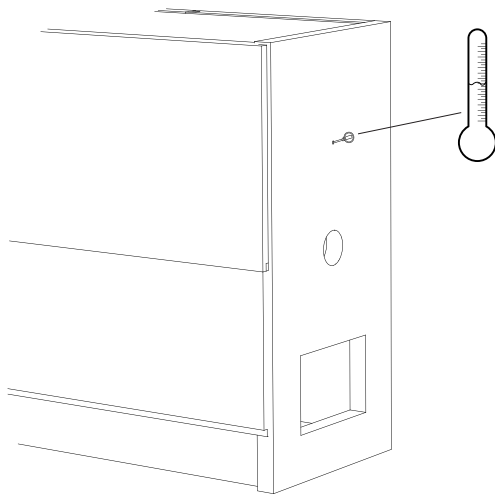

HUVEN

Huvens syfte är att öka cirkulationen inuti torken. Huvan monteras ovanpå aggregatet enligt illustrationen.

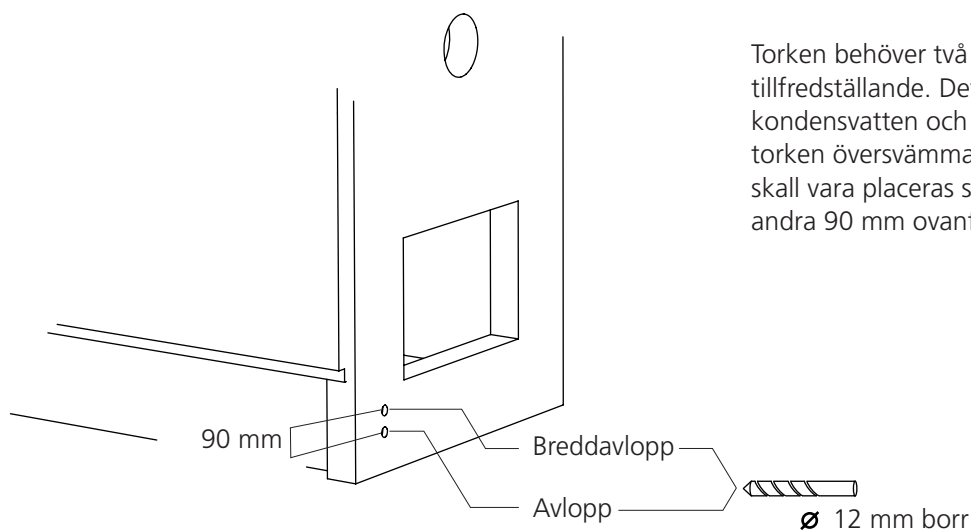

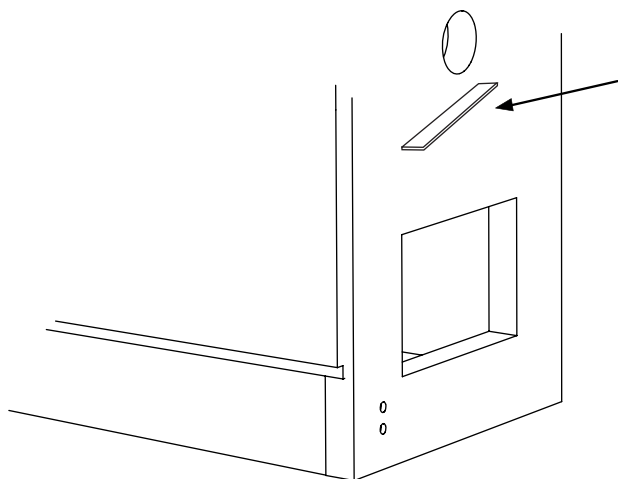
TERMOMETER

För att hålla koll på temperaturen i torken kan man använda en digital ugnstermometer som trycks genom gaveln enl. illustration. Montera kapellet på torken innan termometern monteras.

AVLOPP

Torken behöver två avlopp för att fungera tillfredställande. Det nedre är för att kunna dränera kondensvatten och det andra är för att undvika att torken översvämmas vid basning. Det nedre avloppet skall vara placerat så lågt som möjligt i skåpet och det andra 90 mm ovanför.

DROPPSKYDD

Under vissa förhållanden kan det bildas kondens vid ventilen ovanför aggregatet. Om detta är fallet kan de vara bra att sätta en plåt som leder bort kondensvattnet så att det inte hamnar i torkaggregatet.

PLACERING

Torken kan placeras både ute och inne i ett våtrumssäkert utrymme. Aggregatet skall dock skyddas från vatten och annan nederbörd. Ofta går det fortare att torka med torken inomhus, men tänk på att fuktigt, varmt trä som torkar kan dofta starkt. Under basningsfasen kan fukt tränga ut ur torken. Anslut dräneringen med slangar till ett avlopp. Ställ upp torken så att den faller cirka 2% mot avloppssidan.

FÄRGFÖRÄNDRINGAR

Vid ökad temperatur uppstår lättare färgförändringar. Virke med mycket splintved samt virke med kvistar (speciellt torrkvistar) mörknar lättare. Men hög temperatur har också fördelar, speciellt för möbelvirke. Hög temperatur tränger ut kåda och hartser, vilket minskar risken för kådgenomslag. De färgförändringar som uppstår i en Sauno-tork är oftast små. Är man osäker på vilken förändring det kan bli rekommenderas att man torkar en mindre mängd virke på prov. I lövträ anses oftast färgförändringar som uppstår i en virkestork som önskvärda. De flesta moderna torkanläggningar idag använder temperaturer mellan 70°-110°. Sauno använder en temperatur på max. 75°C.

SAUNO TORKPROGRAM

FÖRBEREDELSE

Stäng det nedre dräneringshålet så att vatten stannar kvar i torken. Är virket nyss avverkat behöver du i normalfallet inte hälla något vatten i torken. Det är dock aldrig någon nackdel att hälla in 5-15 liter vatten i torken. Ek och kastanj innehåller mycket syra och skall ligga minst ett år innan de torkas för att undvika korrosion på aggregatet.

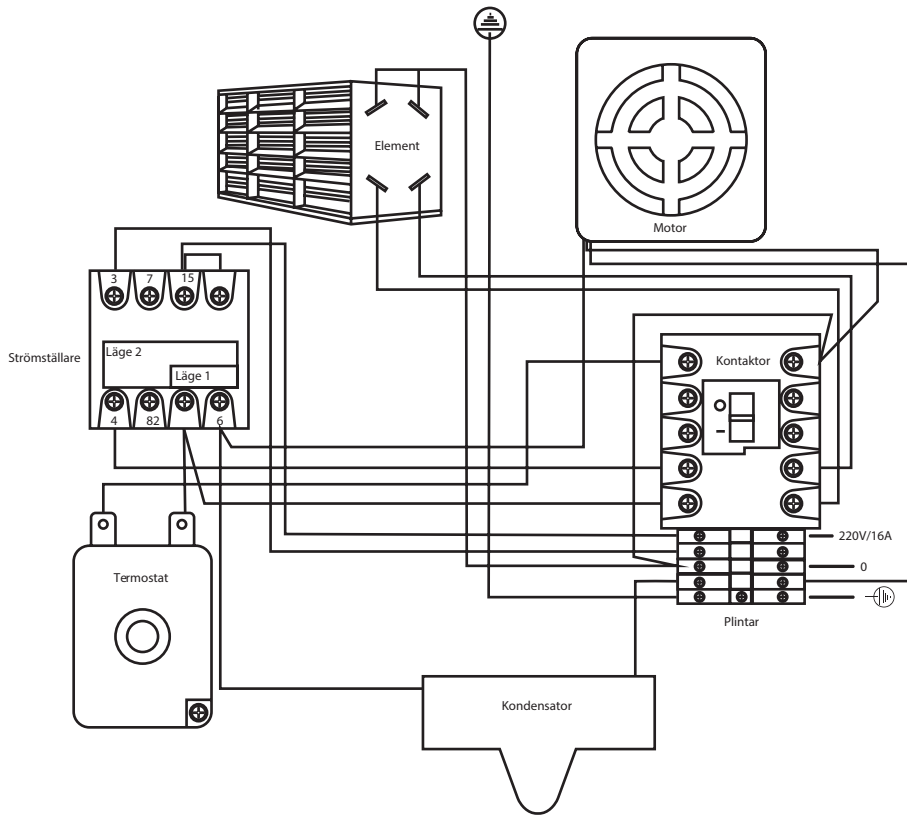
BASNING

Stäng igen tork och ventiler. Sätt termostatvredet på 50° och effektläget på 2. Låt gå i ett dygn. Temperaturen i torken bör nu ha kommit upp till cirka 50-60°C. Ändra effektläget till 1 och höj termostaten med några grader åt gången till dess att temperaturen i torken når drygt 70°C. **För högt inställt termostatvred kan medföra att överhettningsskyddet löser ut.** Låt basningsprocessen pågå i cirka 4 dygn. Grovt virke, 3 tum och uppåt, kan behöva 5-8 dygn. Under basningen får det aldrig bli torrt i torken eftersom virket då kan spricka. Fyll på med mer vatten om det behövs. Kontrollera med jämna mellanrum tills du lärt dig hur din tork fungerar.

TORKNING

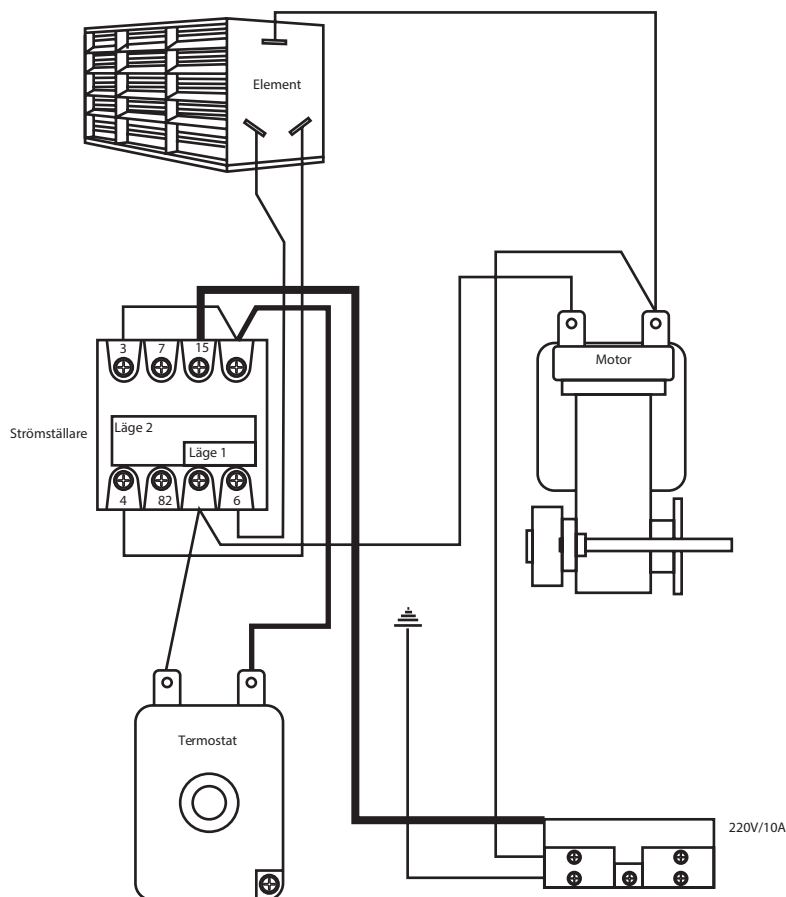
Töm torken på vatten. Mjuka träslag: Sätt termostaten på 40°. Höj sedan sakta till lämplig temperatur (50°). Hårda träslag: Sätt termostaten på 30°. Höj sedan sakta till lämplig temperatur (40°). (Ju hårdare träslag desto långsammare torkning.) Öppna de båda ventilerna ca 5-8 mm. Kontrollera åtminstone en gång per dygn att det känns fuktigt på kanten av utloppsventilen. Om inte, dra igen ventilen något. Är det fukt kring ventilen vet man att fuktigheten i torken är tillräckligt hög för att vattnet i virket skall kunna vandra inifrån och ut. Det tar vanligtvis 2-3 veckor innan virket är torrt. Kontrollera gärna med en fuktmätare att du åtminstone kommit ned till 8%. Låt virket vila 1-2 veckor inomhus innan det skall användas, så att det får anta jämn fuktighetskvot. Du har då ett utmärkt möbelvirke.

ELSCHEMA

Sauno VT5

4 kW (2000 W +
2000 W) 16 A
(or 2 x 10 A)

Sauno VT3

2 kW (1000 W +
1000 W) 10 A

Försäkran om överensstämmelse

LOGOSOL AB,
Fiskaregatan 2
S-871 33 Härnösand
Tfn +46 611 18285,

försäkras härmed att **Sauno Virkestork** är tillverkad i
överensstämmelse med:

Maskindirektivet 2006/42/EG, EMC-direktivet 2004/108/
EG och LVD-direktivet 2006/95/EG.

Mattias Byström, produktchef, är ansvarig för
tekniskt underlag.

Härnösand 2018-09-07
VD Malte Frisk

ANTECKNINGAR

LOGOSOL SWEDEN

Fiskaregatan 2, S-871 33 Härnösand
Tfn +46 (0)611 182 85 | Fax +46 (0)611 182 89
info@logosol.se | www.logosol.se